

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

Številka: U-I-10/00

Datum: 9. 3. 2002

Pritrdilno ločeno mnenje sodnika dr. Udet

Glasoval sem za odločitev, da tč. 1 in 2 prvega odstavka 8. člena ter deveti odstavek 13. člena Zakona o kontroli cen niso v neskladju z Ustavo, in da se zahteva za oceno v tč. 2 izreka odločbe naštetih uredb Vlade Republike Slovenije o nekaterih ukrepih kontrole cen zavrže.

Za tako odločitev sem glasoval zaradi tega, ker je vlagatelj zahteve izpodbijal navedene določbe Zakona o kontroli cen predvsem iz razloga, ker omogoča Vladi RS, da določa ukrepe kontrole cen tudi v primeru, ko gre za cene storitev javnih služb iz pristojnosti lokalne skupnosti. Vlagatelj zahteve svojega izpodbijanja citiranih določb ni utemeljeval z drugimi razlogi.

Osebno menim, da je z vidika ustavnosti vprašljiva določba 1. točke prvega odstavka 8. člena Zakona o kontroli cen, ki določa, da lahko vlada z uredbo določi ustrezne ukrepe kontrole cen, "kadar je to nujno zaradi doseganja ciljev in ukrepov gospodarske politike, ki so določeni z akti državnega zbora".

Mnenja sem, da bi bilo treba to določbo proučiti z vidika njenega poseganja v svobodno gospodarsko pobudo iz 74. člena Ustave RS. V tržnem sistemu je eden izmed elementov gospodarske pobude tudi avtonomija strank pri sklepanju medsebojnih premoženjskopравnih razmerij, zlasti tudi pri prodaji blaga in storitev. Določitev cene za blago ali storitev je seveda bistveni element sklepanja pogodb. Prva točka prvega odstavka 8. člena Zakona o kontroli cen pa vsebuje izjemno široko opredelitev, saj je mogoče določati ukrepe kontrole cen zaradi doseganja ciljev in ukrepov gospodarske politike, ki jo opredeli državni zbor. To pomeni tako široko poseganje v avtonomijo strank in svobodno gospodarsko pobudo, da bi bilo treba vprašanje, ali je taka opredelitev v skladu z Ustavo, vsaj proučiti in o njem zavzeti jasno stališče. Nekateri pravni teoretiki (glej na primer dr. Bojan Zabel, Konkurenčno pravne razsežnosti Zakona o kontroli cen, Pravna praksa 2000, št. 8, str. 4) so sicer glede tega vprašanja menili, da vsebuje besedilo 1. točke prvega odstavka 8. člena Zakona o kontroli cen najbolj sporen razlog za ukrepe o kontroli cen. Kljub temu pa so zavzeli stališče, da ta razlog zaradi tega, ker morajo biti cilji in ukrepi gospodarske politike določeni z akti državnega zbora in ker vlada z uredbo določi listo blaga, za katero se smejo uporabiti ukrepi kontrole cen zaradi razloga iz 1. točke prvega odstavka 8. člena, sam po sebi ni v nasprotju z Ustavo RS. Osebno sem mnenja, da je tako razlogovanje o ustavnopravni ustreznosti že večkrat opredeljene določbe o kontroli cen preskopo. Kadar državni zbor s svojimi ukrepi gospodarske politike posega na trg, mora biti tudi sam pri tem že vsebinsko omejen. Ne more biti prepuščeno državnemu zboru in vladi, da pri opredeljevanju ciljev in ukrepov gospodarske politike brez zakonsko opredeljenih kriterijev posegata v avtonomno oblikovanje medsebojnih pogodbenih razmerij z določanjem cene kot enega izmed bistvenih elementov teh razmerij. Opozarjam, da bo treba v primeru, če bo kdo od vlagateljev zahteve ali pobudnikov obrazložil svojo zahtevo ali pobudo za oceno ustavnosti 1. točke prvega odstavka 8. člena Zakona o kontroli cen tudi s takimi razlogi, poglobljeno razpravljati o tem vprašanju in zavzeti o njem stališče. Sedanja odločitev, da tč. 1 prvega odstavka 8. člena Zakona o kontroli cen ni v neskladju z Ustavo, ne pomeni, da o tem vprašanju ni mogoče na podlagi ustrezne pobude ali zahteve vnovič razpravljati.

dr. Lojze Ude